

Беседа Патријарха српског Порфирија у Богословији Светог Саве у Београду

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 1. септембра 2026. године у Српској православној богословији Светог Саве у Београду.

Драги професори, драги ученици, драга децо, духовна децо Светог Саве, благодаћу Божјом испуњени смо радошћу неисказаном, надумном и несхватљивом, јер, ево, Господ нас је удостојио да се саберемо у Богословији Светог Саве, да служимо свету Литургију, да се причестимо Телом и Крвљу Христовом, да тиме посведочимо, покажемо и исповедимо да смо једно са Њим, али да смо и међусобно браћа и да смо међу собом, због јединства са Њим, једно Тело, једна Црква, Црква Христова.

И нема већег дара од тог дара да је неко дете Христово, брат Христов, дете Божје. Нема већег дара под капом небеском од тога да је неко уд, члан, ћелија и део светог небоземног Тела, Тела Христовог. А ево, иако недостојни, иако слаби, иако свако од нас, када је искрен пред собом, зна да није достојан никакве пажње и љубави било чије, а камоли Божје, ипак је љубављу Божјом, која све наше слабости, немоћи, грехе и падове надилази, достојан

да буде брат Христов, да буде дете Божје, да буде члан Цркве Христове.

А посебно, ево, ми овде, у овој Богословији, смо благословени, јер то знамо зато што се томе учимо. Учимо се не само ишчитавајући безбројне странице на којима су записане истине наше вере, искуства светих Отаца, Предање Цркве Христове од апостола, преко Васељенских Сабора, светитеља Божјих до наших дана, него и због тога или пре свега због тога што обасјани благодаћу Божјом знамо да је вера у Христа и молитва Њему темељ, основ и оквир нашег постојања, да изван тога постоји штошта, да изван тога има много вештине, да изван тога има много информација које људи поседују, да изван тога има многих домета људске снажљивости и домишљатости, али да изван тога ипак нема благодати Божје. Изван тога нема љубави Божје, изван тога нема пуноће радости и смисла постојања. Зато смо ми благословени.

А опет и опет благословени смо троструко, вишеструко, јер овде на овом месту Господ је удостојио неке да буду изабрани. И не зна се зашто. Тешко је то разумети. Кад би свако ко је дошао на ово место, у ову Богословију, уписао је, хтео да објасни себи данас и после много година шта је то што га је одредило да дође овде и да одједном постане другачији од свих својих другова, пријатеља, познаника, од свих других својих вршњака – неким чудан, неким необичан, неким за дивљење, неким за одбацивање – шта је то што га је довело овде, не би знао данас да објасни, а како буде пролазило време, све ће бити мање могуће да објасни себи, осим што ће разумети да је то тајна Божја, да је Бог некога – ако је смирен разуме да ничим није заслужио – изабрао да служи свету Литургију, да служи Тајну Христову.

То је све. Све остало треба да извире из тог служења. Ако се, не дај Боже, деси било коме да му у неком тренутку превагне било шта друго, онда не само да је посреди промашај, него дубоки пад. Да ништа друго не зна онај ко изађе из ове школе и постане свештеник, обуче часну расу и стави камилаву на главу и крст Христов и тајну Васкрсења Његовог у своје срце, само то да буде, да служи Литургију, ништа друго да не зна – стекао је све.

Отуда је благослов велики. Ми смо радосни што се налазимо на почетку нове школске године у овој Богословији, што имамо прилику да се помолимо Богу, да призовемо благослов Божји на све који уче и који се уче, да учење у сваком смислу – и они који уче и они који се уче – буде благословено, како сте чули у молитви, на разумевање воље Божје и изграђивање Цркве Христове. То је смисао – да разумемо вољу Божју и да изграђујемо Тело Христово. И опет у томе је све речено.

Дакле, овде они који су старији већ знају, а нови који долазе учиће се томе: треба да се припремамо за то да служимо Тајну Христову, да служимо свету Литургији неуморно, беспрекорно, не жалећи себе, труда, зноја, као што Господ није жалио себе. Не конформистички правећи планове и програме – па имамо време за одмор, па време за разоноду, па време за разне друге области живота којима се кити и поноси човек нашег доба, али и човек сваког доба – него да знамо да нам је време дато да га искупљујемо. Није нам дато да се одмарамо, није нам дато да уживамо, није нам дато да планирамо рационалистички свој дан, па мало имамо времена и за Христа. То говорим себи најпре, али и свакоме од нас, а нарочито, ево, вама, драга децо, да знате: од сада немојте жалити себе. Што мање будете жалили себе, своје време, свој труд, зној, па и проливање крви, утолико ће Господ више уместо вас и за вас чинити све што не можете. А кад год будете остављали мало времена за Њега, онда ће Он имати мало простора да будете свесни да је са вама.

Радујем се, дакле, што смо данас овде, што се молимо Богу и што смо призвали Духа Светог на почетак нове школске године, која је нова година Господња и нова година служења Христу, нова година служења Цркви Његовој, којој ни врата пакла не могу одолети. Макар споља изгледало да све силе овог света, буре, олује, урагани који руше све пред собом... То рушење када налети на Цркву је привид. Постоји само илузија рушитеља да могу рушити и срушити Цркву Христову. А постоји наша вера и знање које из те вере исходи да је истинита реч Божја: „Ни врата пакла неће Цркви наудити“, јер Црква је сам Христос и Глава њена. Он је и сам Христос Господ наш Царство Божје које је међу нама.

Зато призивам благослов Божји на све професоре ове Богословије и на професоре свих богословија наше Свете Православне Светосавске Српске Цркве, ма где се те богословије налазиле — од Америке до Србије. И, наравно, заједно са професорима, молећи се призивам благослов на све који служе у тим богословијама, на такозвано помоћно особље. Нема ништа слађе од тога да је неко помоћник, јер сви смо позвани да будемо само помоћници. Ко помисли да је аутор и да нема потребе за помоћницима, ето и тај је опет у најмању руку промашио, да не употребим другу реч. Благослов Божји призивам на све ђаке, и прваке и оне који су у последњој години свог школовања у овој богословији и у свакој богословији наше Свете Православне Христове Светосавске Српске Цркве. Живели и нек вас Господ благослови! Амин!

spc.rs